

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Omnia ijs communia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

citiùs corruunt, quæ sublimia sunt. S. Hieron. in Dan. 3.

DEus se hominibus subdit; & tu dominari gestiens hominibus, tuo te præponis Auctori? S. Bernardus hom. 1. sup. Missus.

Homo natus ad laborem, non ad honorem. S. Bernardus l. 1. de Confid. ad Eugenium.

Magnum quid est, docere; verum discere, periculò caret. Cur te Pastorem facis, cum sis ovis? cur caput vis fieri, cum pes sis? cur imperatoriù fungi munere conaris, cum sis in ordine militum? S. Gregor. Naz. orat. 7.

Qui tunc a Judæis cæsus est, nunc etiam falsorum Christianorum blasphemis ceditur: colaphis verò ceditur ab his, qui ei honores suos præferunt. V. Beda l. 4. in Matth. 26.

Quid est tempestas culminis, nisi tempestas mentis? S. Gregor. 1. p. past. c. 9.

Blandum nomen honos, mala servitus. S. Paulinus ep. ad Romanianum.

Cogitet, qui honorem affectat, tempestatem se affectare. Philo lib. de Joseph.

Cupienti animo nihil gravæ ambitioso difficile: deoque ambitio est quædam simia charitatis. Charitas enim patiens est pro æternis; ambitio omnia patitur pro caducis: charitas benigna est pauperibus; ambitio divitibus: utraque omnia credit, omnia sperat; sed longè dissimili modò: hæc ad gloriam hujus vitæ; illa ad gloriam finè finè. Petrus Bles. ep. 14. ad Sacellanos aulicos regis Anglorum.

Vide, Dignitates, Honores.

TITULUS X. AMICITIA. Sive AMICI.

§. I.

In genere.

Speculum est imago amicitia: sicut enim imago in speculo apparens, per omnia se accommodat objecto, v. g. si intuens speculum rideat, moveat caput, &c. illico imago speculi pariter ridere &c. videtur: sic amicus amico per omnia se accommodat; ut, quod ille vult, vel non vult, hic pariter velit, aut nolit. Eadem velle, & eadem nolle, ea demum firma amicitia est. S. Hieronym. ep. 8. ad Demetriadem. Cornelius in Eccl. 12. 10.

Tunc amicitia cognoscitur esse vera; si sit utriusque dilecti mutuâ familiaritatè conjuncta; si secretorum omnium conscia; si ab eodem velle, & nolle, non dissona. S. Bonaventura serm. 18. de S. Joan. In vera amicitia est cor unum, & anima una; sed in una, eademque animâ voluntas est una, & à seipsâ non dissona, non contraria, non diversa. Idem ibidem. Consuetudo inter se duos non finit esse duos; sed unum ambos efficit. S. Chrysost. hom. 18. in 1. Cor. 6.

Hæc est amicitia: eum qui diligit; & eum, qui diligitur; non amplius esse duos divisos, sed unum esse hominem: quod quidem non ex alio fit, sed ex charitate. S. Chrysost. in 1. Cor. 6. hom. 13.

Duo animi se mutuò diligentes, duo sunt specula viva: & quod est in uno, resultat in altero; & quod in altero, resultat in uno: & iterum resultat in altero; si ad invicem apponantur. Simon Cass. lib. 16. institut. Chr. cap. 6. ad initium.

§. II.

Amicis omnia communia.

Veni ad Dilectus meus in hortum suum.
Cant. 5. 1. Propterea in hortum suum vocatur sponsus à sponsa, ad suos fructus edendos: ut ostendat; nihil inter se habere disjunctum, nihil seperatum, nihil dissonum; instar unius paris sanctissimi amicorum. Philo Carpath. hic.

Nihil mihi profuit, ultimos hausisse anhelitus, nihil status inspirasse in os morienti: putabam enim, quòd aut tuam mortem ipse susceperem, aut meam vitam in te ipse transfunderem. Stringebam quidem brachia; sed jam perdideram, quem tenebam; & extremum spiritum ore legebam, ut consortium mortis haurirem. Quid mihi unquam jucundum, quod non esset ex te profectum? quid unquam mihi finè te; aut tibi unquam finè me, voluptati fuit? Quis non usus nobis, & propè visus ipse, somnusque communis? quæ discreta unquam voluntas? quod non commune vestigium? ferè ut, cum gradum tollerem, vel tu mecum, vel ego tecum, corpus viderer attollere. Quòd si aliquando finè alterò prodeundum fuit; interfectum latus putares, affectum vultum cernereres, mortuum animum indicares: suspecta omnibus solitudo metum alicujus ægritudinis afferebat. Ità novum videbatur omnibus, nos dividi. At verò, ubi ambobus prodeundum fuit, non plura in itinere vestigia, quam verba; nec incessus, quam sermo, crebrior; nec ambulandi curâ, sed colloquendi gratiâ. Uterque enim nostrum ex alterius ore pendebat: non intentò aspectu legere iter; sed mutuò sollicitos excipere sermones; haurire oculorum gratiam, spirare fraternæ imaginis voluptatem. S. Ambros. in excessu fratris Satyri.

Quæ

Quò dolore contenebratum est cor meum! & quidquid aspicebam, mors erat. Et erat mihi patria supplicium, & paterna domus mera infelicitas: & quidquid cum illo communicaveram, sine illò in cruciatum immanem vertebatur. Expectabant eum undique oculi mei, & non dabatur mihi; & oderant omnia, quia non habebant eum. S. August. Confess. l. 4. c. 4. deplorans mortem cuiusdam defuncti charissimi.

Basilus, ingens huius sæculi bonum - Pat quoddam eramus haud ignotum Græciæ; communia omnia, unus utrique animus erat. Quem separabant tantum duo corpora: & mutui amoris inter nos vinculum erat Deus. D. Gregor. Naz. de vita sua carmine Iambico conscripta.

Nulla potest esse amicitia, ubi regnat proprietates; & proprium diligens nemini amicitur. Qui effundit libenter amorem, quod exterius est, retinere non novit: qui aperit animum, aperit & thesaurum. Sim. Cass. l. 15. de iustit. Chr. c. 6.

Fortassis ignoras: tecum fui Romæ; tecum nivium perpeffus sum injurias; tecum montes, vel lubricos glacie, vel scopulis exasperatos. Univerfa tecum pertuli; quæ dolui, dum perferres. Hæc enim est inter amicos animorum concordia; ut nihil ab altero sit alienum, nihil alteri singulare: omnia eis facit unam rempublicam voluntas una. Hildebertus Turon. Ep. ep. 28. gratulatur amico reditum Romæ.

Columbæ duæ utrinque pedibus tenent annulum cum lemmate: *Communis utriusque.*

§. III.

Amicus corripit, & corrigit.

Corripiet me iustus in misericordia. Pl. 140. Hoc unum ex magnis beneficiis Dei est; ut inveniamus fideles amicos, qui vera nobis de nobis dicant, & nos ex magno Dei beneficio libenter eos audiamus, & ex corde gratias agamus. Bellarminus hic.

Amicus felix, medicamentum vite, & immortalitatis. Eccli 6. 16. Ecce, qualis est amicus fidelis! *medicamentum vite.* Ordinatur istam vitam; officium assumit medici verus amicus, diætam a noxiis imponit; purgat verbis; & asper sæpè videtur. Dulcis in malis semper amicus non dicitur verus. Simon Cass. de iust. Chr. l. 15. c. 11.

Amicus noster dormit. Joan. 11. 11. Amici nobis à Deo dati, ut per eos à lethali peccati somno excitemur in vitam gratiæ. Elias *obdormivit in umbra juniperi.* 3. Reg. 19. 5. Sed fidus amicus angelus excitavit. Bæza t. 2. l. 8. c. 9. §. 12. Amicum verè Lazari agit Dominus, dum eum à somno excitat. Aiebat Xenophon; assentione homines obdormire. Amicorum munus est, dormientes veritatis objectione excitare. Sic 3. Reg. 19. 5. angelus dormientem Eliam excitat. Escobar tr. 1. Mir. Chr. l. 10. sect. 1. Obl. 7.

Nullum tam certum est amicitiae indicium; atque non connivere delinquentibus fratribus. S. Chrysost. serm. 18. in ep. ad Eph.

Habet vera amicitia nonnunquam objurgatio-

nem, adulationem nunquam. S. Bernardus ep. 242. Hæc est veræ charitatis, & amicitiae, regula: ut ita se fratres mutuae dulcedinis amore confoveant; quatenus, si quid in utrovis reprehensibile est, alter alteri non abscondat. S. Petrus Dam. l. 4. ep. 3. Qui diligit, obviat opportune, & importune, damnis amici: qui non corrigit, odit, & fraudulenta oscula imprimit. Et odii signum est, prætermissa correptio. Sim. Cass. de iustit. Chr. l. 15. c. 18.

§. IV.

Amici alia officia.

Nihil sic probat amicum, quemadmodum operis amici portatio. S. Augustin. lib. Quæst. q. 71.

Solus est, qui sine amico est verè solus; qui, cum cecideris, non habet sublevantem se. Blesens. tr. de amicitia.

Qui non amat, amicus non est. Idem ibidem.

Amicus prava quoque recta iudicat. S. Hieron. ep. 61. ad Pammachium.

Amico fideli nulla est comparatio. Amicus fidelis, hortus conclusus, fons obsegnatus; qui opportune aperiuntur; & communicantur. S. Gregor. Naz. orat. 6.

§. V.

Amici utilitas, pretium, motiva.

Benevolentia facit, ut amici vulnera utilia magis, quam voluntaria inimici oscula, sint. S. Ambros. Eth. Chr. l. 1. c. 34.

Quæ amicitia, quæ familiaritas, tantam contrahere unionem posset, quantam Fidei cognatio? non enim quantam amicus amico debet propinquitatem, tantam nos habere invicem oportet; sed quanta est membri ad membrum. Hæc amicitia, & curâ, aliam maiorem nemo unquam invenire posset. S. Chrysost. hom. 14. in Joan.

Est nobis, solem hunc extinguere, jucundius, quam amicorum consuetudine privari: jucundius in tenebris agere, quam sine amicis esse, S. Chrysost. hom. 2. in ep. ad Theff.

Amicus est munitum palatium, solatii portus. S. Gregor. Naz. Orat. 6. ad Presbyt. Nyss.

Amicitia custodia est amici; magis verò custodia est amoris; nec non & animi, animæque dicitur esse custodia. Sim. Cass. de iustit. Chr. l. 15. c. 6.

Charitas, & amicitia perfecta, sive Christiana, solis nominibus distinguuntur. Idem ibidem c. 18.

In omni fortuna prudenter ad amicum festinat; bonum enim communicata lætitia facit gratiorem; adversa verò magnum suscipit ex amici solatio remedium. Hildebertus ep. 29.

Amicitia est divitibus pro gloria, pauperibus pro censu, exulibus pro patria, imbecillibus pro virtute, ægrotis pro medicina, mortuis pro vita. Cassiodorus prolog. lib. de amicitia.